

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Smithoek, Den Ham

Gemeente Twenterand

Datum: 13 december 2023

Projectnummer: 190556.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r. –beoordeling	4
2	Kenmerken van het project	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Beschrijving van het project	7
2.4	Overige kenmerken van het project	9
3	Plaats van het project	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Het bestaande grondgebruik	10
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	10
4	Kenmerken van het potentiële effect	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Natuur	16
4.3	Verkeer	19
4.4	Geluid	19
4.5	Luchtkwaliteit	20
5	Conclusie	22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Centraal gelegen in Den Ham tussen de Smitstraat, de Grotestraat en de Brinkstraat bevindt zich ontwikkellocatie de Smithoek. Voorheen was op deze locatie een school-gevestigd en tegenwoordig ligt het terrein braak. De gemeente Twenterand is voornemens dit braakliggend stuk grond te ontwikkelen tot een woongebied. Beoogd worden vier vrijstaande woningen en een zestal levensloopbestendige woningen. Verder behoren tot de ontwikkeling twee vrijstaande woningen aan de Grotestraat 25/27 en aan de Smitstraat (tussen de nummer 20 en 26) als onderdeel van de beëindiging van het bedrijf aan de Grotestraat.

Het plangebied bij benadering rood omlijnt (Bron: PDOK Viewer).

De herontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan is daarom noodzakelijk om de plannen mogelijk te maken. In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan de van toepassing zijnde wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.2 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. Het onderhavige project

blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Vanwege het feit dat onder de drempelwaarden wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

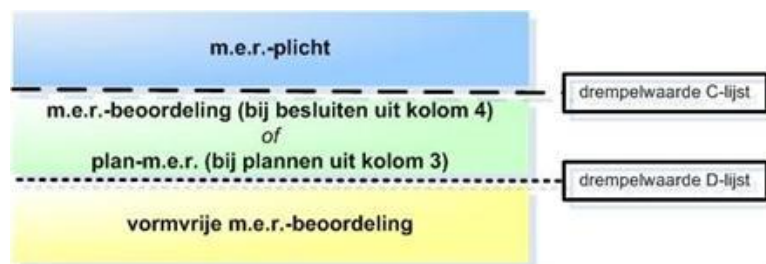
Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het project en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit project.

1.2 De m.e.r. –beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig project (de realisatie van maximaal 12 woningen te Den Ham) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.11.2 betreft namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer."

De voorgenomen (her)ontwikkeling voorziet in de realisatie van maximaal 12 woningen. Het totale plangebied betreft circa 1 hectare.

Gezien het voorgaande blijft onderhavige activiteit onder de drempelwaarde en kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het project in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het project

Na het vertrek van de basisschool en de sloop van het schoolgebouw is gestart met het maken van plannen voor het vinden van een nieuwe invulling van het plangebied. Door de jaren heen zijn er verschillende plannen geweest, waaronder een appartementencomplex en een Kulturhus. Het plan voor een appartementencomplex kon niet rekenen op draagvlak in de omgeving. Mede om deze reden is er tijdens de planontwikkeling van het nieuwe plan gekozen voor nauwe samenwerking met de omgeving. Eind 2020 is een invulling gevonden in de vorm van een kleinschalige woningbouwontwikkeling, dat op enthousiasme in de buurt kan rekenen. Het plan (zie onderstaande afbeelding) voorziet in de realisatie van maximaal 10 grondgebonden woningen rondom een groene brink. Het gaat om 4 vrijstaande woningen aan de noordzijde van het plangebied en een zestal levensloopbestendige woningen in het zuiden.

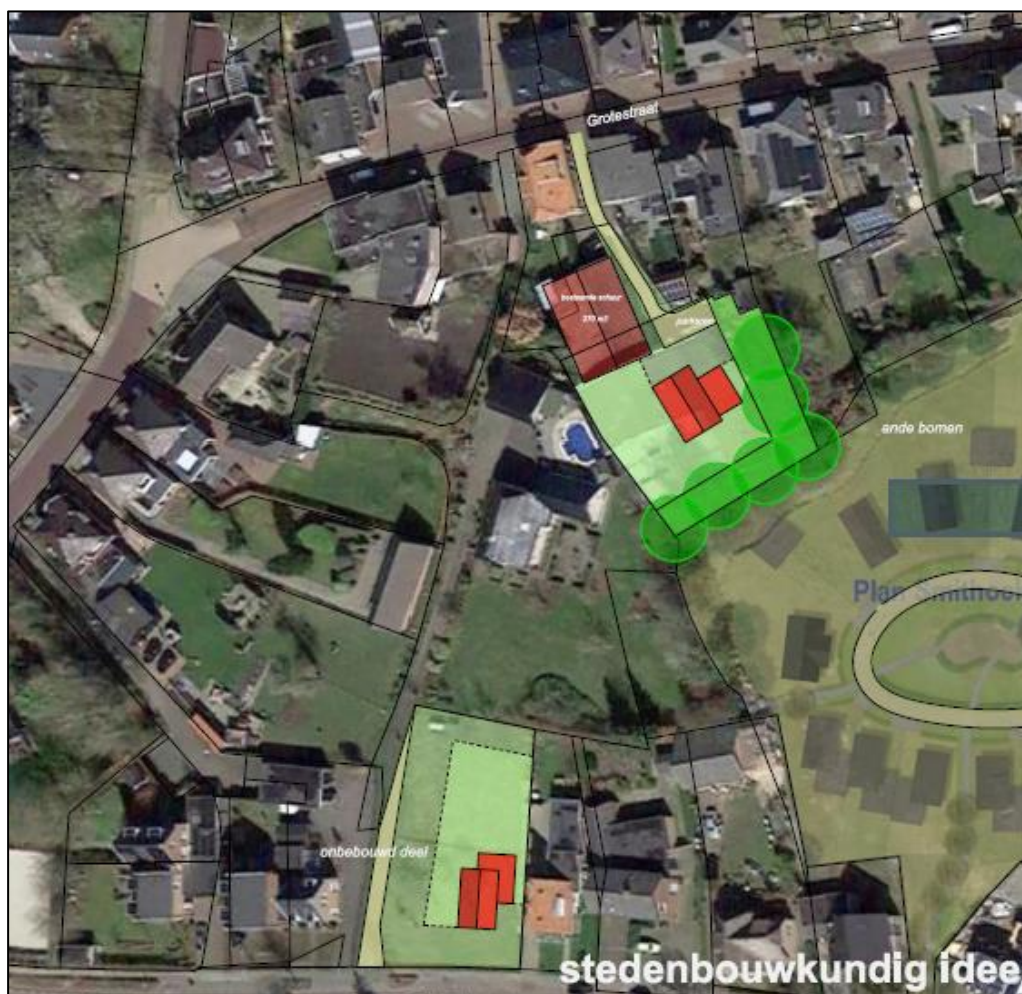

Stedenbouwkundig plan Smithoek Den Ham (Bron: SAB).

Grotestraat 25/27 en Smitstraat tussen nummer 20 en 26

Het voornemen bestaat om het bedrijfserf aan de Grotestraat 25/27 te herontwikkelen. De bedrijfsvoering zal binnen 3 tot 5 jaar worden gestopt en wordt de bedrijfsbebouwing gesloopt en zal de bedrijfsfunctie vervallen. Deze ontwikkeling heeft een positief effect op het woon- en leefklimaat in de directe omgeving en ook voor de hiervoor besproken ontwikkeling 'Smithoek'. De gronden van de te slopen grote schuur (meer dan 700 m² bebouwing) en de huidige bedrijfswoning krijgen een woonbestemming. Voor een periode van maximaal 5 jaar blijven de gronden van de kleinere schuur een bedrijfsbestemming behouden. Daarna zal hier een woonbestemming komen en wordt de overige bedrijfsbebouwing gesloopt.

In ruil voor het laten vervallen van de bedrijfsbestemming mogen twee vrijstaande woningen worden gebouwd door de initiatiefnemer. Eén van deze woningen zal worden gerealiseerd achter de huidige bedrijfswoning en ter plaatse van de te slopen schuur. De woning zal aansluiten op de ontwikkeling 'Smithoek'. De andere woning wordt gesitueerd in het lint van de Smitstraat tussen de huidige woningen aan de Smitstraat 20 en 26. Het beoogde nieuwe woonerf aan de Smitstraat past goed in het historische bebouwingsbeeld van de Smitstraat. Verder blijft er aan de westzijde een onbebouwde strook over, waarmee er nog steeds een doorkijk is naar het open binnengebied. Navolgend wordt het stedenbouwkundig idee voor deze woningen weergegeven.

Beoogde situatie twee nieuwe woningen (bron: Mikis Maathuis).

2.3 Omvang van het project

De oppervlakte van het totale plangebied bedraagt circa 1 hectare. Met de ontwikkeling wordt voorzien in woningbouw van maximaal 12 nieuwe woningen.

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1 *Cumulatie met andere projecten*

Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4.2 *Gebruik van natuurlijke hulpbronnen*

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het projectgebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 *Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder*

Tijdens de tijdelijke realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende functie. Er is daarom sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 *Risico van ongevallen*

Onderhavig project vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het project brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het projectgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied betreft momenteel grasland en is gelegen ten zuidwesten van de kern van Den Ham. Voorheen was op het terrein basisschool de Smithoek gevestigd. De basisschool is zeven jaar geleden verhuisd naar een nieuwe locatie. Het oude schoolgebouw is destijds gesloopt en sindsdien ligt de locatie braak. De directe omgeving wordt gekenmerkt door onder andere woningbouw en bedrijvigheid. Ten oosten is aangrenzend Hervormd Centrum De Rank gevestigd.

Het perceel aan de Smitstraat (tussen nummers 20 en 26) is onbebouwd en bestaat uit grasland met enkele boompjes. Op het bedrijfserf aan de Grotestraat 25/27 staan in de huidige situatie een bedrijfswoning en bedrijfsbebouwing. De woning bestaat uit één laag met een kap en zal behouden blijven. De bedrijfsbebouwing, bestaande uit een schuur van één laag met een vlakke kap, zal grotendeels gesloopt worden en op termijn volledig worden verwijderd.

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

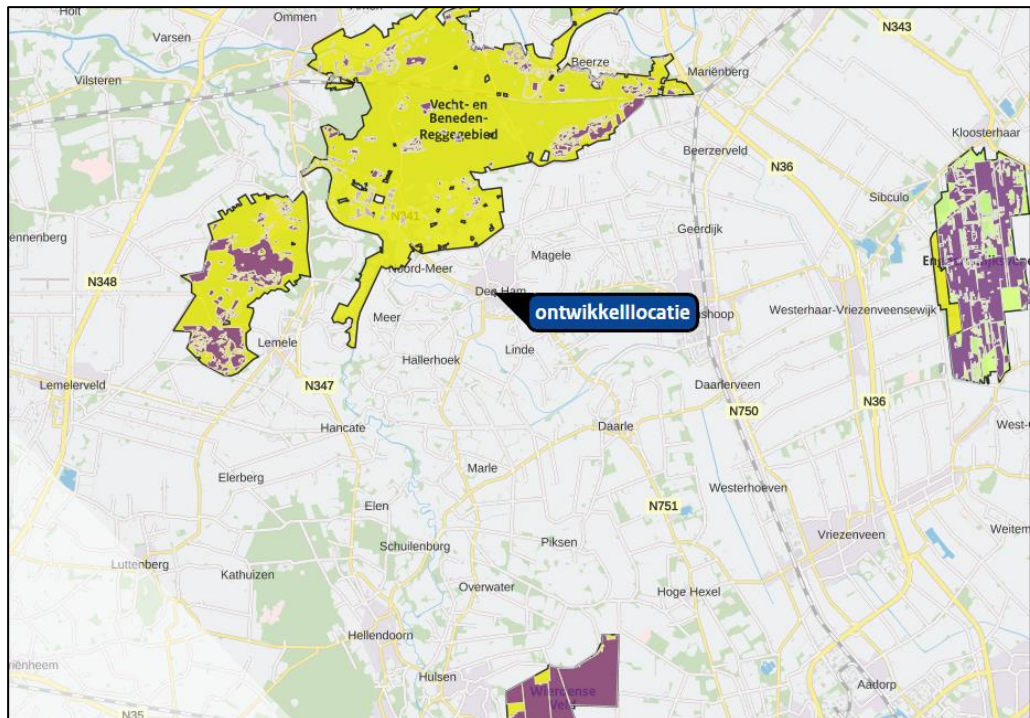
In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het projectgebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het projectgebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is niet gelegen in een berggebied of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: - Nationale Landschappen - Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het projectgebied ligt niet in een Nationaal Landschap en niet in een Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het projectgebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder 1).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieuriichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het projectgebied ligt niet in gebieden waar basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het projectgebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van - historisch belang - cultureel belang - beschermd stads- en dorpsgezicht - archeologisch belang	- Verdrag van Valletta - Monumentenwet - Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	Het plangebied kent een lage archeologische verwachtingswaarde (zie verder onder 2). In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich een kerk die geclassificeerd is als monument (zie verder onder 3).

1. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden “Vechten en Beneden-Reggegebied”, “Wierdense Veld” en “Engbertsdijsvenen” in de omgeving van het plangebied. Deze liggen respectievelijk 1, 9 en 10 kilometer van het plangebied verwijderd.

Situering ontwikkellocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

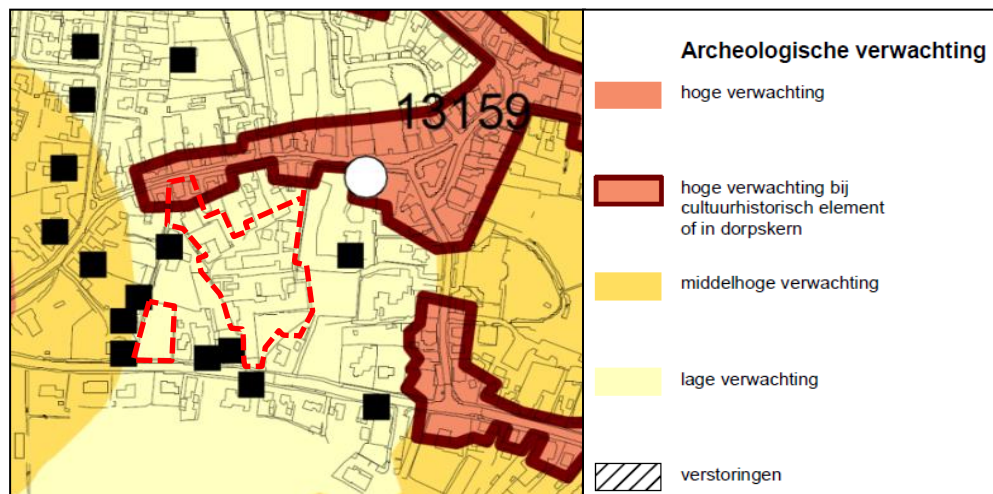
Met het plan wordt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze grote afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. Wel is met de ontwikkeling een toename van stikstofemissie te verwachten. Voor de benoemde Natura 2000-gebieden geldt dat sprake is van stikstofgevoelige habitattypen. Negatieve milieueffecten kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

2. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2022 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

De gemeente Twenterand heeft vastgesteld archeologiebeleid. Onderdeel van dit beleid is een beleidskaart. Dit beleid vormt het uitgangspunt voor op te stellen bestemmingsplannen in de gemeente Twenterand. Raadpleging van de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart wijst uit dat het plangebied grotendeels een lage archeologische verwachtingswaarde kent (zie navolgende afbeelding). Slechts ter plaatse van de huidige bedrijfswoning aan de Grotestraat 25 geldt een 'hoge archeologische verwachtingswaarde bij een cultuurhistorisch element of in de dorpskern'. Er

zijn hier echter geen bodemingrepen beoogd, waardoor geen negatieve effecten op mogelijk aanwezige archeologische resten verwacht hoeft te worden. Voor de gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde geldt dat dit, in combinatie met het feit dat de locatie al bebouwd was met een school, maakt dat er vele ingrepen in de bodem zijn gedaan die de kans op het aantreffen van mogelijk aanwezige archeologische waardevolle objecten sterk vermindert. De kans op archeologische waarden in het plangebied is daarmee gering en het uitvoeren van archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk. Voor de archeologische verwachtingswaarden zal een dubbelbestemming worden opgenomen. Hierin is juridisch-planologisch gewaarborgd dat aanvullend archeologisch onderzoek moet worden verricht wanneer de gestelde grenswaarden worden overschreden. Op deze manier zijn de (mogelijke) archeologische waarden in het plangebied in voldoende mate beschermd.

Gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidskaart met daarop het plangebied globaal in rood aangeduid (Bron: Gemeente Twenterand).

Gezien voorgaande zijn op voorhand negatieve milieueffecten uit te sluiten. Er ontstaat dus geen negatief milieueffect op eventuele archeologische waarden. Dit aspect zal daarom niet nader worden behandeld in hoofdstuk 4.

3. Cultuurhistorische waarden

Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd dorpsgezicht. Ten oosten van het plangebied bevindt zich wel de Hervormde kerk die is geclassificeerd als monument. Ook in de wijdere omgeving bevinden zich een paar andere monumentale gebouwen. De beoogde bebouwing zal echter plaatsvinden aan de achterzijde van de bestaande bebouwing waardoor de invloed op het huidige straatbeeld klein tot niet bestaand zal zijn. Bovendien is in de stedenbouwkundige opzet en het beeldkwaliteitplan nadrukkelijk rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden. Zo krijgt de woningbouwontwikkeling een eigen karakter, die qua aard en schaal aansluit op de omgeving en geen afbreuk doet aan de monumentale en cultuurhistorische waarden. Daarbij komt dat met de inrichting van de openbare ruimte en de voorzetting van de aanwezige padenstructuur op heldere en subtiële wijze wel zorgt wordt gedragen dat de Smithoek aansluit op haar omgeving. Er zal daarom geen sprake zijn van negatieve effecten op cultuurhistorische waarden. Dit aspect wordt daarom niet nader behandeld in hoofdstuk 4.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 4).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het projectgebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels.
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

4. Beschermde soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het project de realisatie van tien woningen op de ontwikkellocatie Smithoek te Den Ham betreft. Dit is een ontwikkeling die zorgt voor de aantrekking van enig verkeer.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het projectgebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. In de ruimere omgeving van het projectgebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het projectgebied aanwezig zijn.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- natuur: Het project kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten als gevolg van stikstofdepositie.
- verkeer: De nieuwe woonontwikkeling zal leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve (milieu-)effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: Het project heeft een verkeersaantrekkende werking en leidt dus mogelijk ook tot een toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving.
- luchtkwaliteit: De toename van het verkeer kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete project en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- externe veiligheid: De functies in onderhavig project leiden niet tot externe veiligheidseffecten.
- cultuurhistorie: De functies in onderhavig project leiden niet tot negatieve effecten van cultuurhistorische waarden.
- bodem: Onderhavig project bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig project leiden niet tot geurhinder.

- water: Er is met het project sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding ten opzichte van de huidige situatie. Echter voorziet het plan in voldoende mogelijkheden om te voorzien in een goede waterhuishouding. Negatieve gevolgen voor de waterhuishouding zijn op voorhand niet te verwachten.
- archeologie: Het plangebied kent een lage archeologische verwachtingswaarde.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een grasland ingesloten door bebouwing tussen de Smitstraat en Grotestraat te Den Ham. Aan de noordoostzijde grenst het plangebied aan de tuin van de Hervormde kerk, in het oosten aan woonhuizen en het Hervormd centrum. In het noordwesten en langs de inrit bij Smitstraat 8 is opgaande beplanting aanwezig. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Door Bügel Hajema is een veldbezoek¹ uitgevoerd. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het plangebied en een impressie ten tijde van het veldbezoek.

Impressie plangebied

¹ Bügel Hajema (2020). Beknopte natuurtoets Smithoek, Den Ham. Projectnummer: 255.00.05.50.00. 22 juni 2020.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

Locatie Smithoek

Bügel Hajema heeft met een quick scan Natuur² onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Naast beschermde natuurwaarden in het plangebied is ook nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Hiervoor is door SAB een stikstofonderzoek³ uitgevoerd. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan en het stikstofonderzoek uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Wel liggen Natura 2000-gebieden “Vecht- en Beneden-Reggegebied”, “Wierdense Veld” en “Engbertsdijkerven” in de omgeving van het plangebied. Deze liggen respectievelijk 1, 9 en 10 kilometer van het plangebied verwijderd.

In het kader van de Wet Natuurbescherming is de stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk gemaakt voor zowel de aanleg- als gebruiksfase. Uit de uitgevoerde berekeningen voor zowel de aanleg- als gebruiksfase blijkt dat de huidige grenswaarde van 0,00 mol stikstof/ha/j niet worden overschreden. Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Uit de quick scan blijkt dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Door het uitgevoerde veldbezoek in het plangebied is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen van beschermde diersoorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft de aanwezigheid van de egel. Om uitsluitend te krijgen over de aan- of afwezigheid de egel is nader soortgericht onderzoek⁴ uitgevoerd. Uit het onderzoek volgt dat in het noordwesten van het plangebied essentieel leefgebied van de egel aanwezig is. Indien de groenstrook in het noordwesten van het plangebied behouden kan blijven, gaat er geen essentieel leefgebied verloren. In de uiteindelijke situatie zal het plangebied ook wederom geschikt zijn voor de egel vanwege de aanwezigheid van voldoende groen en de verschillende hagen die gerealiseerd worden. In het stedenbouwkundig plan blijft het bestaande groen in de toekomstige situatie behouden, waardoor het leefgebied van de egel ook aanwezig blijft en

² Bügel Hajema (2020). Beknopte natuurtoets Smithoek, Den Ham. Projectnummer: 255.00.05.50.00. 22 juni 2020.

³ SAB (2020). Stikstofonderzoek. Den Ham, Smithoek. Projectnummer: 190556.01. 4 januari 2021.

⁴ SAB (2021). Nader onderzoek Wet natuurbescherming. Den Ham, De Smithoek. Projectnummer: 190556.01. 15 juli 2021.

een ontheffing niet noodzakelijk is. Juridisch-planologisch borgen we met het opnemen van een groenbestemming dat het aanwezige groen ook niet ontwikkeld zal worden ten behoeve van woningbouw. Tot slot dient te allen tijde rekening gehouden te worden met broedende vogels en de zorgplicht.

Locaties Grotestraat 25/27 en Smitstraat tussen nummer 20 en 26

Natuurbank Overijssel heeft middels een quick scan natuur⁵ onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Naast beschermde natuurwaarden in het plangebied is ook nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Hiervoor is een stikstofonderzoek⁶ uitgevoerd. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan en het stikstofonderzoek uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Net als bij de locatie 'Smithoek' ligt het plangebied niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Ook ligt het plangebied niet in provinciaal beschermde natuurgebieden. Wel liggen Natura 2000-gebieden "Vecht- en Beneden-Reggegebied", "Wierdense Veld" en "Engbertsdijkerven" in de omgeving van het plangebied. Deze liggen respectievelijk 1, 9 en 10 kilometer van het plangebied verwijderd.

In het kader van de Wet Natuurbescherming is de stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk gemaakt voor zowel de aanleg- als gebruiksfase. Uit de uitgevoerde berekeningen voor zowel de aanleg- als gebruiksfase blijkt dat de huidige grenswaarde van 0,00 mol stikstof/ha/j niet worden overschreden. Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Uit de quick scan blijkt dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Verder zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Tot slot dient te allen tijde rekening gehouden te worden met broedende vogels en de zorgplicht.

Conclusie

Gezien voorgaande, en ervan uitgaande dat voornoemde werkwijzen worden uitgevoerd, is voor wat betreft natuur op zijn hoogst sprake van een beperkt negatief milieueffect. Dit geldt enkel voor het aspect soortenbescherming. In ieder geval kan een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden uitgesloten

⁵ Natuurbank Overijssel (2023). Quickscan natuurwaardenonderzoek Grotestraat 25/27 en Smitstraat (tussen 20 en 26). Projectnummer: 5435. 21 augustus 2023.

⁶ BJZ.nu (2023). Stikstofonderzoek. Grotestraat 25/27 en Smitstraat, Den Ham. 25 juli 2023.

4.3 Verkeer

4.3.1 Huidige situatie

In de huidige situatie geldt er geen verkeersaantrekkende werking, aangezien de planlocatie in onbruik is.

4.3.2 Effecten ontwikkeling

Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW⁷ kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gelet op het feit dat het plangebied op nabije afstand van het centrum van Den Ham ligt worden de kencijfers voor 'schil centrum' aangehouden. De gemeente Twenterand wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een 'weinig stedelijk' gebied.

Om te kunnen bepalen welk effect de planontwikkeling heeft op de omliggende infrastructuur is in onderstaande tabel weergegeven welke invloed het plan heeft op de verkeersgeneratie. De verkeersgeneratie is voortgekomen uit de CROW-kencijfers. Voor de toekomstige situatie is gekeken naar de kencijfers voor 'koop, tussen/hoek' en 'koop, vrijstaand'. Uitgangspunt is dat het programma van maximaal 12 nieuwe woningen is opgedeeld in 6 vrijstaande en 6 patiowoningen (koop tussen/hoek).

kenmerk	aantal	kencijfer	per	verkeersgeneratie gemiddeld
Vrijstaande woning (koop)	6	8,1	woning	48,6
Tussen-/hoekwoning (koop)	6	7,3	woning	43,8
<i>totaal afgerond</i>	<i>12</i>			<i>92,4</i>

Zoals uit bovenstaande tabel is af te leiden is sprake van een toekomstige verkeersgeneratie van circa 93 motorvoertuigen per etmaal (afgerond op tientallen). Verwacht wordt dat de huidige infrastructuur deze toename aan kan, mede omdat de locatie in het verleden in gebruik was als school.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft verkeer geen negatieve (milieu)effecten verwacht op het gebied van doorstroming en veiligheid.

4.4 Geluid

4.4.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Den Ham. Rondom het plangebied zijn diverse 30 km/uur wegen gelegen. Ten zuiden is de 50 km/uur weg Smitstraat gesitueerd.

⁷ CROW, publicatie 381, Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie.

4.4.2 Effecten ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling van tien woningen zorgt voor aantrekking van verkeer en daarmee potentieel hogere geluidswaarden. Onderhavig plan zal direct worden ontsloten op de aangrenzende 50 km/uur weg de Smitstraat.

Uit de Wet Geluidhinder is af te leiden dat bij een geluidstoename van 1,5 dB de geluidstoename merkbaar toeneemt en mogelijk maatregelen gewenst zijn. Deze toename komt neer op een verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling van circa 40% (licht verkeer). In het kader van het bestemmingsplan is door SAB een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï⁸ uitgevoerd. Hieruit volgt dat op de Smitstraat circa 4.092 motorvoertuigen per etmaal rijden.

Zoals in de voorgaande paragraaf is gesteld, is de verkeersaantrekkingskracht geschat op circa 93 extra motorvoertuigen per etmaal. Bij dit plan is daarmee te verwachten dat de verkeerstoename op de omliggende 50 km/uur weg lager zal zijn dan 40%. Deze toename bedraagt met voorgaande uitgangspunten op zijn hoogst circa 2,3% voor de Smitstraat. Er is dus naar verwachting geen sprake van een merkbare geluidstoename op de omliggende woningen als gevolg van onderhavige ontwikkeling.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft geluid geen negatieve (milieu)effecten verwacht.

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en zeer fijnstof (PM₁₀) bestudeerd. De navolgende tabel brengt de achtergrondconcentraties in de huidige situatie in beeld. Daarnaast is inzicht gegeven in de wettelijke grenswaarden voor de betreffende stoffen vanuit de 'Wet Luchtkwaliteit' (Titel 5.2 Wet milieubeheer); dit bedragen de jaargemiddelde immissieconcentraties. Zoals te zien is zijn de achtergrondconcentraties voor stikstofdioxide en (zeer) fijnstof in de huidige situatie beneden de gestelde grenswaarden.

Kenmerk	Achtergrondconcentratie (2019, huidig)	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO ₂)	12 - 14 µg/m ³	40 µg/m ³
fijnstof (PM ₁₀)	17 - 18 µg/m ³	40 µg/m ³
zeer fijnstof (PM _{2.5})	10 - 11 µg/m ³	25 µg/m ³

Stikstofdioxide en (zeer) fijnstof huidige situatie (Bron: Atlas Leefomgeving).

4.5.2 Effecten ontwikkeling

Dit project voorziet in de realisatie van maximaal 12 nieuwe woningen. Het project draagt daarom 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de

⁸ Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï (SAB). De Smithoek, Den Ham. Projectnummer: 190556.01. 22 januari 2021.

luchtkwaliteit, als ook weergegeven in de navolgende tabel. Raadpleging van de NSL-monitoringstool heeft daarnaast aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaarde-overschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het plan op het gebied van luchtkwaliteit daarom geen belemmering.

Conclusie

Wat betreft het aspect 'luchtkwaliteit' is dus geen sprake van negatieve milieueffecten.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de realisatie van maximaal 12 nieuwe woningen in Den Ham nadelige effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daar- bij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Natuur (gebiedsbescherming)	Op grond van stikstofonderzoek kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden door stikstof worden uitgesloten.
Natuur (soortenbescherming)	Voor het plan is een natuuronderzoek uitgevoerd. Hieruit volgt dat enkele essentiële elementen van beschermde diersoorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft de aanwezigheid van de egel. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid de egel is nader soortgericht onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek volgt dat in het noordwesten van het plangebied essentieel leefgebied van de egel aanwezig is. Deze groenstrook blijft behouden en door de aanwezigheid van voldoende groen na de ontwikkeling, wordt de rest van het plangebied ook weer geschikt voor de egel. Ervan uitgaande dat de voornoemde werkzaamheden plaats zullen vinden zijn hiermee de negatieve effecten op zijn hoogst beperkt. Dit effect kan zeker niet als een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden gekwalificeerd.
Verkeer	De beoogde ontwikkeling zorgt voor een verkeersaantrekkende werking zonder te verwachten afwikkelingsproblemen op de Smitstraat. Voor wat betreft verkeer zijn geen negatieve (milieu)effecten te verwachten.
Geluid	Als gevolg van de beoogde ontwikkeling zal er sprake zijn van een extra verkeersaantrekkende werking ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee zou sprake kunnen zijn van een toename van geluidshinder op bestaande omringende woningen. De toename van het verkeer is echter ruim minder dan 40% (licht verkeer) ten opzichte van de huidige verkeersintensiteit. Negatieve (milieu)effecten zijn daarmee uitgesloten.
Lucht	Er zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Gezien de bestaande achtergrondconcentraties en de planbijdrage is geen sprake van een wezenlijke verslechtering.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt. Uitsluitend voor wat betreft natuur (soortenbescherming) zijn er mogelijk negatieve milieueffecten, maar die zijn zeer gering en niet als een belangrijk negatief milieueffect te kwalificeren.

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.